Ime i prezime: Datum: Razred:

Broj bodova: ________ /30 Ocjena: ____________

FIZIKA OKO NAS 8

ELEKTRIČNA STRUJA I.

1. Pisani ispit znanja

1. Nacrtaj jednostavni zatvoreni strujni krug. (3)

Dopuni rečenice.

2. U jednostavnom strujnom krugu trošilo je ________________ . (1)

3. Vodiči su tijela koja ________________ električnu struju. (1)

4. Ako približimo dva magneta svojim istoimenim polovima magneti će se ________________ . (1)

5. Tijela koje magnet snažno privlači načinjena su od ________________ . (1)

6. Kada zavojnicom teče električna struja, zavojnica poprima ________________ svojstva. (1)

7. Elektromotor je pretvornik ________________ energije u ________________ energiju. (1)

8. Struja koja ima stalan smjer naziva se ________________ . (1)

9. Od ponuđenih tijela na crtu ispiši samo ona koja su električni izolatori. | 2

Plastičan trokut, kovanica od 10 lipa, grafitna mina, destilirana voda, aluminijska folija, željezni čavao, bakrena žica, kovanica od 2 kune, pluteni čep, gumica za brisanje, zrak.

IZOLATORI: ____

____

10. Zašto polove magneta nazivamo sjevernim i južnim? ______________________ | 2

____

11. Od čega se sastoji elektromagnet? ______________________ | 1

12. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) S pomoću električne struje možemo magnetizirati komad željeza.	TOČNO	NETOČNO	1
b) Jezgra elektromagneta izrađuje se od čelika?	TOČNO	NETOČNO	1
c) Odvijemo li jednu žarulju, a ostale i dalje svijetle, žaruljice su spojene paralelno.	TOČNO	NETOČNO	1
d) Žarulje u kućanstvu spojene su serijski.	TOČNO	NETOČNO	1

Zaokruži ispravan odgovor/odgovore.

13. Dodavanjem žarulja u seriju njihov sjaj: | 1

a) ostaje isti

b) smanjuje se

c) povećava se.

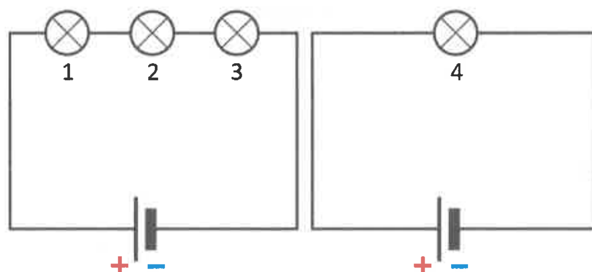
14. Od četiriju jednakih žaruljica na slikama najjače svijetli žaruljica označena brojem: | 1

a) 1

b) 2

c) 3

d) 4.

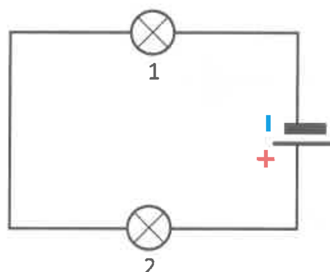

15. Žaruljice 1 i 2 su jednake. Slabije svijetli žaruljica: 1

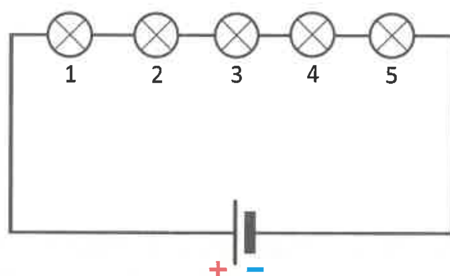
a) 1

b) 2

c) Žaruljice jednako svijetle.

16. Pet jednakih žaruljica spojeno je redom u strujni krug s baterijom kako je prikazano na slici. 1

a) Žaruljica **5** svijetli jače od žaruljice **1**.

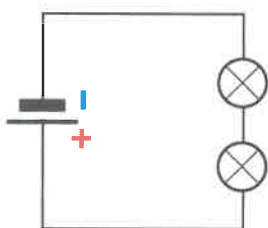
b) Žaruljica **5** svijetli jednako kao žaruljica **1**.

c) Žaruljica **5** svijetli slabije od žaruljice **1**.

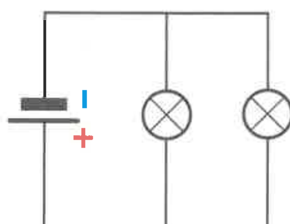
17. Prouči strujne krugove na slici. U kojem su strujnom krugu žaruljice spojene:

a) serijski ______________________ 2

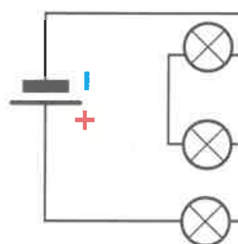
b) paralelno? ______________________

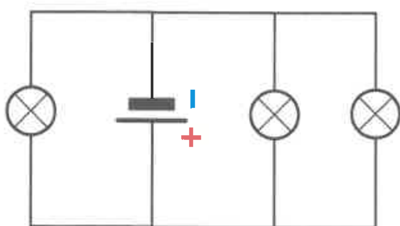

a)

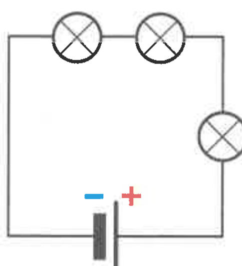

b)

c)

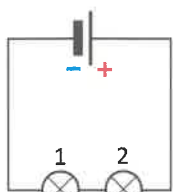

d)

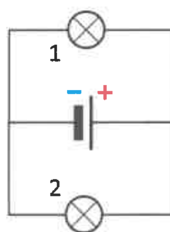

e)

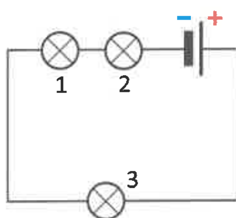
18. Što će se dogoditi s ostalim žaruljicama ako u svakom spoju na slici odvijemo žaruljicu **1** iz grla?

a)

b)

c)

a) ______________________________ 1

b) ______________________________ 1

c) ______________________________ 1

19. Nacrtajte shemu strujnog kruga koji se sastoji od triju žaruljica, baterije i dviju električnih sklopki. Spojite elemente strujnog kruga tako da se dvije žaruljice „pale” svaka sa svojom sklopkom, a jedna žaruljica uvijek svijetli punim sjajem. 2

Ime i prezime: Datum: Razred:

B

Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

ELEKTRIČNA STRUJA I.

1. Pisani ispit znanja

1. Nacrtaj jednostavni otvoreni strujni krug. 3

Dopuni rečenice.

2. U jednostavnom strujnom krugu izvor energije je ______________________ . 1

3. Električni izolatori su tijela koja ____________________ električnu struju. 1

4. Ako približimo dva magneta svojim raznoimenim polovima magneti će se ______________ . 1

5. Tijela koje magnet snažno privlači načinjena su od ______________________ . 1

6. Kada zavojnicom teče električna struja zavojnica poprima ____________________ svojstva. 1

7. Žarulja je pretvornik ______________ energije u ______________________ i ______________________ energiju. 1

8. Struja koja ima stalan smjer naziva se ______________________ . 1

9. Od ponuđenih tijela na crtu ispiši samo ona koja su električni vodiči. 2

Plastičan trokut, kovanica od 10 lipa, grafitna mina, destilirana voda, aluminijska folija, suhi konac, bakrena žica, zrak, pluteni čep, gumica za brisanje, zlatni prsten.

VODIČI: ____

____

10. Koji je dogovoreni smjer električne struje? ______________________ 1

11. Navedi tri primjene elektromagneta u svakodnevnom životu. ______________________

____ 2

12. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) U kućanstvu se koristimo paralelnim spojem žaruljica	TOČNO	NETOČNO	1
b) Odvijemo li jednu žarulju, a ostale i dalje svijetle, žaruljice su spojene serijski.	TOČNO	NETOČNO	1
c) Trajni magnet izrađuje se od mekog željeza.	TOČNO	NETOČNO	1
d) S pomoću električne struje možemo magnetizirati komad aluminija.	TOČNO	NETOČNO	1

Zaokruži ispravan odgovor/odgovore.

13. Dodavanjem žarulja u paralelu njihov sjaj: 1

a) ostaje isti

b) smanjuje se

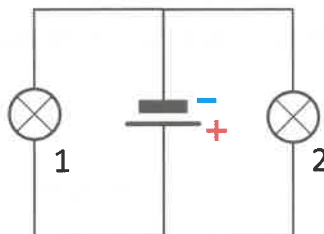
c) povećava se.

14. Žaruljice su jednake. Slabije svijetli žaruljica: 1

a) 1

b) 2

c) Žaruljice jednako svijetle.

15. Od četiriju žaruljica na slikama najjače svijetli:

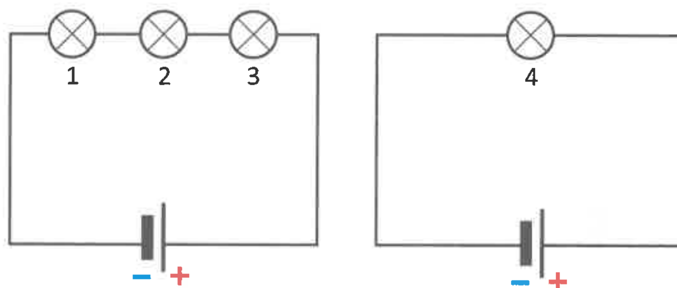
1

a) 1

b) 2

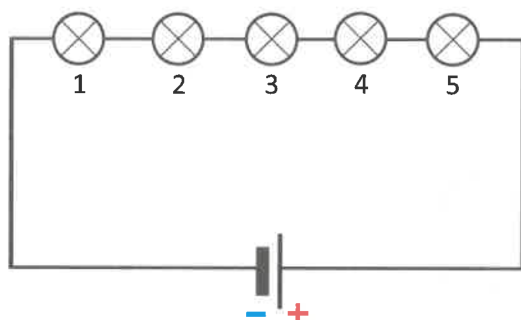
c) 3

d) 4.

16. Pet jednakih žaruljica spojeno je redom u strujni krug s baterijom kako je prikazano na slici. Zaokruži ispravnu tvrdnju.

1

a) Žaruljica **5** svijetli slabije od žaruljice **1.**

b) Žaruljica **5** svijetli jače od žaruljice **1.**

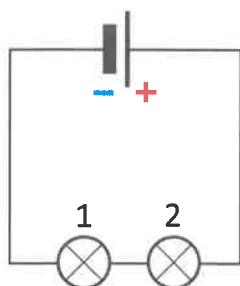
c) Žaruljica **5** svijetli jednako kao žaruljica **1.**

17. Što će se dogoditi s ostalim žaruljicama ako u svakom spoju na slici odvijemo žaruljicu 2 iz grla?

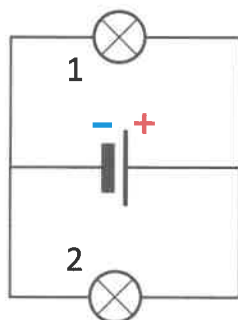
a) ______________________________ 1

b) ______________________________ 1

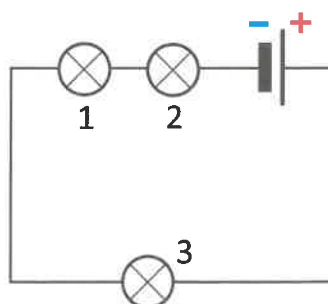
c) ______________________________ 1

a)

b)

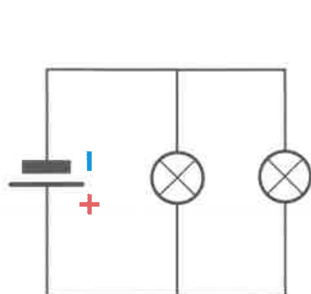

c)

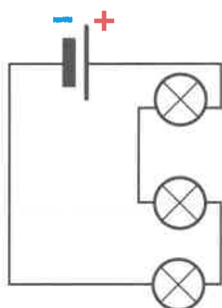
18. Prouči strujne krugove na slici. U kojem su strujnom krugu žaruljice spojene:

a) serijski ____________________ 1

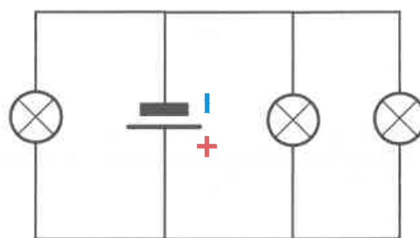
b) paralelno ____________________ 1

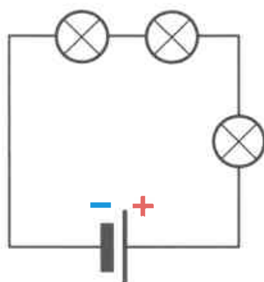
a)

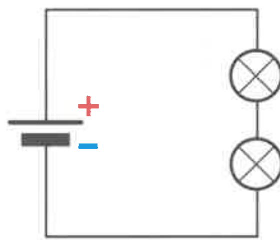
b)

c)

d)

e)

19. Nacrtajte shemu strujnog kruga koji se sastoji od triju žaruljica, baterije i dviju električnih sklopki. Spojite elemente strujnog kruga tako da se dvije žaruljice „pale" svaka sa svojom sklopkom, a jedna žaruljica uvijek svijetli punim sjajem. 2

Ime i prezime: ________ Datum: ________ Razred: ________

Broj bodova: ______ /40

Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

ELEKTRIČNA STRUJA II.

2. Pisani ispit znanja

1. Uz svaku fizikalnu veličinu napiši odgovarajuću osnovnu mjernu jedinicu. [2]

električna energija	________	amper
naboj	________	džul
napon	________	sekunda
vrijeme	________	kulon
struja	________	volt

Dopuni rečenice.

2. U prirodi postoje dvije vrste naboja. To su ________ naboj i ________ naboj. [1]

3. Tijela istoimenih naboja će se ________ , a tijela raznoimenih naboja će se ________ . [1]

4. ________ štite električne instalacije od kratkog spoja. [1]

5. Nositelji električne struje u tekućinama su ________ . [1]

6. U zatvorenom strujnom krugu, slobodni se elektroni gibaju od ________ pola baterije prema ________ . [1]

7. Napon se definira kao količnik ________ i ________ . [1]

8. Ampermetar je uređaj za mjerenje ________ , a spaja se ________ u strujni krug. [2]

Nacrtaj shemu spoja. 2

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Sjaj žaruljice ovisi samo o naponu žaruljice.	TOČNO	NETOČNO	1
b) Neutron je čestica koja nema naboja.	TOČNO	NETOČNO	1
c) Vodena otopina različitih soli ne provodi električnu struju.	TOČNO	NETOČNO	1
d) Tijela se elektriziraju premještanjem elektrona.	TOČNO	NETOČNO	1
e) Električki neutralno tijelo nema naboja.	TOČNO	NETOČNO	1

10. Kakav naboj ima elektrizirani plastični štap? ______________________ 1

11. Nabroji četiri učinka električne struje. ______________________ 2

____

12. Kako glasi Ohmov zakon? ______________________ 2

____

13. Pri trljanju štapa krpicom elektroni su prelazili s štapa na krpicu. Od kojeg je materijala načinjen štap? ______________________ 1

14. Žaruljicu spojimo na bateriju napona 4,5 V.

a) Elektroni, ukupnog naboja jedan kulon, u strujnome krugu od baterije primaju energiju od ______________ . 1

b) Koliki naboj prođe žaruljicom u 10 s ako kroz žaruljicu teče struja od 0,3 A? | 1

c) Koliko se energije u žaruljici pretvori u toplinu i svjetlost za to vrijeme? | 1

d) Kolika je snaga žaruljice? | 1

15. Električni motor priključen je na napon gradske mreže i njime teče struja od 12 A. Koliko je sati motor radio ako je utrošeno 52,8 kWh električne energije? | 2

16. Na električnoj grijalici stoje oznake 220 V i 2,4 kW. Koliki je otpor grijalice? | 3

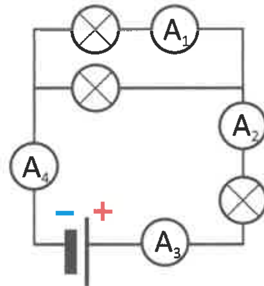
17. Zaokruži ispravan odgovor/odgovore. 1

1,2 A jednako je: **a)** 120 000 mA
b) 12 000 mA
c) 120 mA
d) nijedno od ponuđenog.

18. U strujni su krug spojene tri jednake žaruljice kao što je prikazano shemom na slici.

Ako ampermetar A_3 pokazuje 200 mA, A_1 pokazuje __________ , A_2 pokazuje __________ , 3

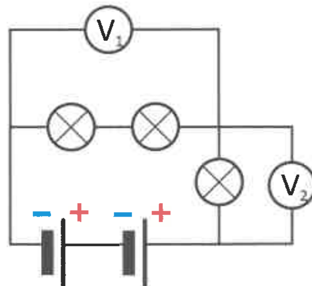
a A_4 pokazuje __________ .

19. U strujni su krug spojene tri jednake žaruljice i dvije jednake baterije kao što je prikazano shemom na slici. 2

Ako je napon jedne baterije 1,5 V, voltmetar V_1 pokazuje__________,

a V_2 pokazuje __________ .

20. U tablici su prikazane vrijednosti napona i struje za dva različita tijela.

Za koje tijelo vrijedi Ohmov zakon? __________ 2

TIJELO A		TIJELO B	
napon/V	struja/mA	napon/V	struja/mA
3	13,5	3	13,5
6	27	6	27
9	40,5	9	54
12	54	12	108

Ime i prezime: ____ Datum: ____ Razred: ____

B

Broj bodova: ____ /40 Ocjena: ____

FIZIKA OKO NAS 8

ELEKTRIČNA STRUJA II.

2. Pisani ispit znanja

1. Uz svaku fizičku veličinu napiši odgovarajuću osnovnu mjernu jedinicu. | | 2

naboj	____	kulon
struja	____	džul
napon	____	sekunda
električna energija	____	amper
vrijeme	____	volt

Dopuni rečenice.

2. U prirodi postoje dvije vrste naboja. To su ____ naboj i ____ naboj. | | 1

3. Dogovoreni smjer struje u strujnome krugu je od ____ pola baterije prema ____ . | | 1

4. Nositelji električne struje u metalima su ____ . | | 1

5. Tijela istoimenih naboja će se ____ , a tijela raznoimenih naboja će se ____ . | | 1

6. Električna struja definira se kao količnik ____ i ____ . | | 1

7. ____ štite električne instalacije od kratkog spoja. | | 1

8. Voltmetar je uređaj za mjerenje ____ , a spaja se ____ s trošilom ili izvorom energije. | | 2

Nacrtaj shemu spoja. 2

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Neutron je čestica koja nema naboja. TOČNO NETOČNO 1

b) Električki neutralno tijelo nema naboja. TOČNO NETOČNO 1

c) Vodena otopina različitih soli provodi električnu struju. TOČNO NETOČNO 1

d) Tijela se elektriziraju premještanjem protona. TOČNO NETOČNO 1

e) Sjaj žaruljice ovisi samo o struji koja njome teče. TOČNO NETOČNO 1

10. Kakav naboj ima elektrizirani stakleni štap? ______________________ 1

11. Nabroji četiri učinka električne struje. ______________________ 2

____

12. Pri trljanju štapa krpicom elektroni su prelazili s krpice na štap. Od kojeg je materijala štap? ______________________ 1

13. Kako glasi Ohmov zakon? ______________________ 2

____

14. Žaruljicu spojimo na bateriju napona 6 V.

a) Elektroni, ukupnog naboja jedan kulon, u strujnome krugu od baterije primaju energiju od ______________ . 1

b) Koliki naboj prođe žaruljicom u 20 s ako kroz žaruljicu teče struja od 0,5 A? 1

c) Koliko se energije u žaruljici pretvori u toplinu i svjetlost za to vrijeme? 1

d) Kolika je snaga žaruljice? 1

15. Na električnoj grijalici stoje oznake 110 V i 0,8 kW. Koliki je električni otpor grijalice? 2

16. Električni motor priključen je na napon gradske mreže i njime teče struja od 8 A. Koliko je sati motor radio ako je utrošeno 26,4 kWh električne energije? 3

17. Zaokruži ispravan odgovor/odgovore. 1

400 mA jednako je:

a) 40 000 A

b) 0,04 A

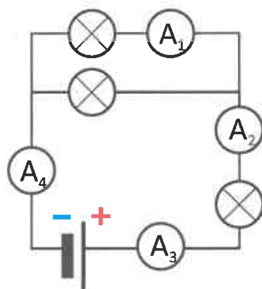
c) 0,4 A

d) nijedno od ponuđenog.

18. U strujni su krug spojene tri jednake žaruljice kao što je prikazano shemom na slici. 3

Ako ampermetar A_4 pokazuje 300 mA, A_1 pokazuje ____________, A_2 pokazuje ____________,

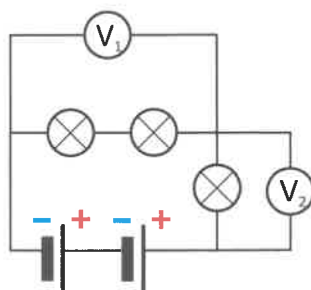
a A_3 pokazuje ____________________.

19. U strujni su krug spojene tri jednake žaruljice kao što je prikazano shemom na slici. 2

Ako voltmetar V_1 pokazuje 6 V, V_2 pokazuje ______________________________, a napon

jedne baterije je ______________________________. (2)

20. U tablici su prikazane vrijednosti napona i struje za dva različita tijela. 2

Za koje tijelo vrijedi Ohmov zakon? ______________________________

TIJELO A		TIJELO B	
napon/V	struja/mA	napon/V	struja/mA
1,5	7,5	1,5	12
3	15	3	24
4,5	22,5	4,5	48
6	30	6	96

Ime i prezime: ____ Datum: ____ Razred: ____

A

Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

JEDNOLIKO GIBANJE

3. Pisani ispit znanja

1. Spojite fizičke veličine s pripadajućim oznakama upisivanjem odgovarajuće oznake na praznu crtu pored fizičke veličine. (1)

Fizička veličina		Oznaka
prijeđeni put	______	Δt
vremenski interval	______	v
brzina	______	Δs

2. Dopuni rečenice.

a) Osnovna je mjerna jedinica prijeđenog puta ______ , vremenskog intervala je ______ , a brzine je ______ . (1)

b) Srednja je brzina ______ prijeđenog puta i intervala vremena u kojem je prijeđen taj put. (1)

c) Brže trči onaj koji jednaki put prijeđe u ______ vremenu. (1)

3. Svaki od dijelova puta AB, BC i CD automobil prijeđe za jednu minutu. (1)

Najvećom brzinom automobil se gibao na dijelu ______ .

4. U jednoj sekundi zvuk prijeđe 340 m, pa kažemo da je brzina zvuka ______ . (1)

Zaokruži ispravan odgovor/odgovore.

5. Ako dva tijela prijeđu u istom vremenskom intervalu različite putove i to tako da tijelo **A** prijeđe dva puta manji put od tijela **B**, onda za njihove brzine vrijedi:

a) $v_B = v_A$

b) $v_B > v_A$

b) $v_B < v_A$

d) ništa od navedenog.

1

6. Ako isti put tijela **A** i **B** prijeđu tako da je tijelu **A** potrebno dva puta više vremena nego tijelu **B**, onda za njihove brzine vrijedi:

a) $v_A = 2\ v_B$

b) $v_B = 2\ v_A$

c) $v_B = v_A$

d) ništa od navedenog.

1

7. Izrazi u sekundama:

a) 0,4 h = ________ **b)** 35 min = ________ **c)** 2h 5 min 20 s = ________

3

8. Autobus kreće iz Zagreba prema Puli u 8 h i 50 min. U Rijeku stiže u 10 h i 33 min i nastavlja dalje u 11 h i 5 min. U Pulu stiže u 12 sati i 10 min. Koliko je vremena autobusu trebalo:

a) od Zagreba do Rijeke ________________ 1

b) od Zagreba do Pule (sa stajanjem)? ________________ 1

c) Koliko je vremena autobus stajao u Rijeci? ________________ 1

9. Formula 1 može voziti brzinom 378 $\frac{km}{h}$. Koliko je to $\frac{m}{s}$? ____________ 1

10. Ako prijeđete 30 km za 6 sati, hodali ste srednjom brzinom od ________________ . 1

11. Tijelo **A** ima brzinu 19 $\frac{m}{s}$, a tijelo **B** 72 $\frac{km}{h}$. Većom brzinom giba se tijelo ________ . 1

12. Gibanje automobila od nekoga početnog položaja prikazano je u tablici.

Vrijeme	0	50 s	100 s	150 s	200 s
Prijeđeni put	0	800 m	1500 m	2500 m	3200 m

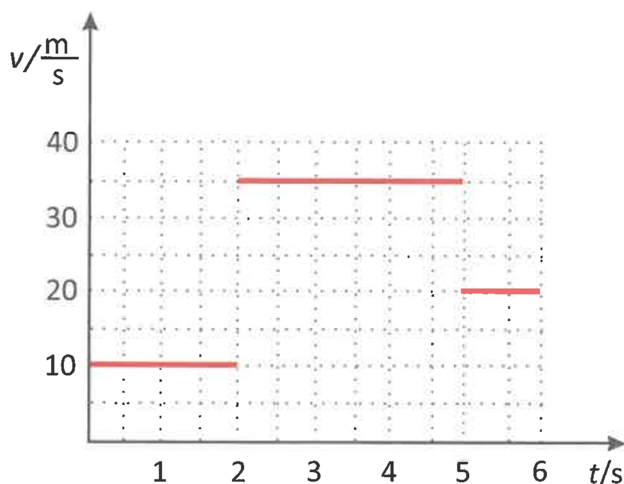
a) Koliki je prijeđeni put automobila između 100. i 150. sekunde gibanja? ______ 1

b) Kolika mu je srednja brzina na tom intervalu? ______ 1

c) Kolika je srednja brzina na ukupnom putu? ______ 1

13. Prikaži grafički u ***s,t*** i ***v,t*** koordinatnom sustavu jednoliko gibanje tijela brzinom od $30\ \frac{m}{s}$. 4

14. Gibanje nekog tijela prikazano je *v, t* grafom na slici.

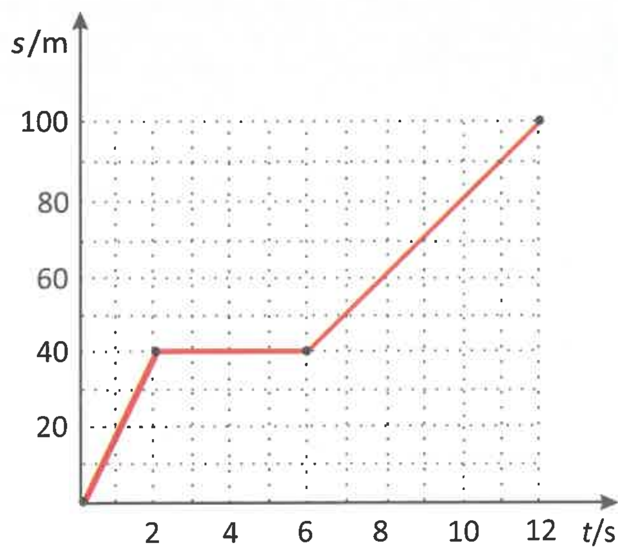

a) Kolika je brzina tijela između druge i pete sekunde? ______ 1

b) Koliko se vremena tijelo gibalo brzinom od 20 m/s? ______ 1

c) Koliki je put tijelo prešlo u prve dvije sekunde? ______ 1

15. Gibanje nekog tijela prikazuje ***s,t* graf** na slici. Nacrtaj ***v,t* graf** gibanja tog tijela i odredi srednju brzinu gibanja na ukupnom putu.

3

Ime i prezime: Datum: Razred:

B Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

JEDNOLIKO GIBANJE

3. Pisani ispit znanja

1. Spoji fizičke veličine s pripadajućim oznakama upisivanjem odgovarajuće oznake na praznu crtu pokraj fizičke veličine. | 1

Fizička veličina:		**Oznaka:**
prijeđeni put	______	Δt
vremenski interval	______	v
brzina	______	Δs

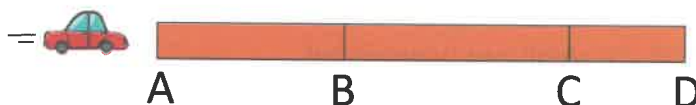
2. Dopuni rečenice.

a) Osnovna je mjerna jedinica prijeđenog puta ______, vremenskog intervala je ______, a brzine je ______ . | 1

b) Brže trči onaj koji za jednako vrijeme prijeđe ______ put. | 1

c) Srednja je brzina ______ prijeđenog puta Δs i intervala vremena Δt u kojem je prijeđen taj put. | 1

3. Svaki od dijelova puta AB, BC i CD automobil prijeđe za dvije minute.

Najmanjom brzinom automobil se gibao na dijelu ______ . | 1

4. U jednom satu zvuk prijeđe 1 200 km, pa kažemo da je brzina zvuka ______ . | 1

Zaokruži ispravan odgovor/odgovore.

5. Ako dva tijela prijeđu u istom vremenskom intervalu različite putove i to tako da tijelo **A** prijeđe dva puta veći put od tijela **B,** onda za njihove brzine vrijedi:

a) $v_B < v_A$

b) $v_B > v_A$ 1

c) $v_B = v_A$

d) ništa od navedenog.

6. Ako isti put tijela **A** i **B** prijeđu tako da je tijelu **A** potrebno dva puta manje vremena nego tijelu **B,** onda za njihove brzine vrijedi:

a) $v_B = v_A$

b) $v_B = 2\ v_A$ 1

c) $v_A = 2\ v_B$

d) ništa od navedenog.

7. Izrazi u sekundama:

a) 0,35 h = ________ **b)** 42 min = ________ **c)** 2h 50 min 18 s = ________ 3

8. Autobus kreće iz Samobora prema Vukovaru u 8 h i 50 min. U Slavonski Brod stiže u 11 h i 3 min i nastavlja dalje u 11 h i 25 min. U Vukovar stiže u 12 h i 34 min. Koliko je vremena autobusu trebalo:

a) od Samobora do Slavonskog Broda ________________ 1

b) od Samobora do Vukovara (sa stajanjem)? ________________ 1

c) Koliko je vremena autobus stajao u Slavonskom Brodu? ________________ 1

9. Ako prijeđete 48 km za 6 sati, trčali ste srednjom brzinom od ____________ . 1

10. Formula 1 može voziti brzinom 306 $\frac{km}{h}$. Koliko je to $\frac{m}{s}$? ____________ 1

11. Tijelo **A** ima brzinu 15 $\frac{m}{s}$, a tijelo **B** 55 $\frac{km}{h}$. Većom brzinom giba se tijelo ________ . 1

12. Gibanje automobila od nekoga početnog položaja prikazano je u tablici.

Vrijeme	0	40 s	80 s	120 s	160 s
Prijeđeni put	0	800 m	1500 m	2 500 m	3 100 m

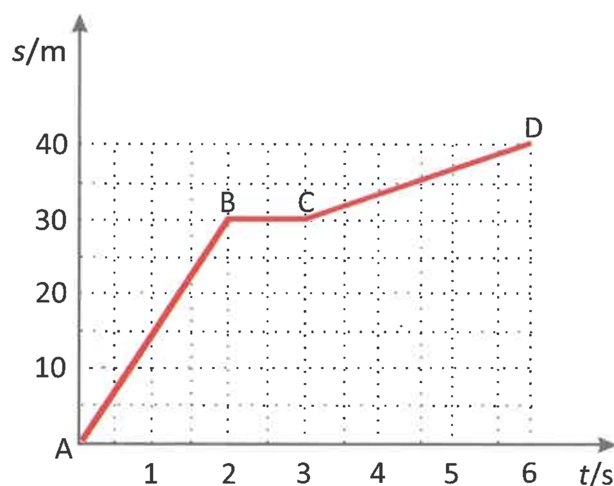
a) Koliki je prijeđeni put automobila između 40-te i 120-te sekunde gibanja? ________ | 1

b) Kolika mu je srednja brzina na tom intervalu? ________ | 1

c) Kolika je srednja brzina automobila na ukupnom putu? ________ | 1

13. Prikaži grafički u ***s,t*** i ***v,t*** koordinatnom sustavu jednoliko gibanje tijela brzinom od 20 $\frac{m}{s}$. | 4

14. Koordinatni sustav na slici prikazuje kako se tijekom vremena mijenjala udaljenost tijela od početnog položaja.

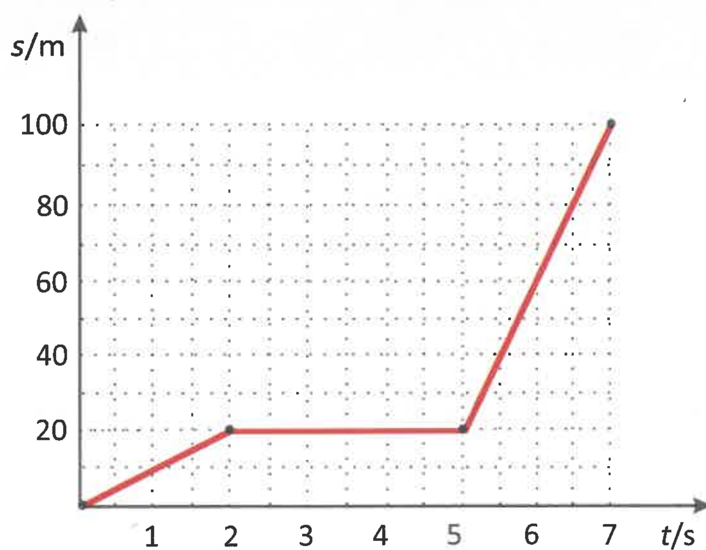

a) Kolikom se brzinom gibalo tijelo na dijelu puta AB? ________ | 1

b) Koliko je vremena tijelo mirovalo? ________ | 1

c) Koliki je put prešlo tijelo na dijelu CD? ________ | 1

15. Gibanje nekog tijela prikazuje ***s,t* graf** na slici. Nacrtaj ***v,t* graf** gibanja tog tijela i odredi srednju brzinu gibanja na ukupnom putu.

3

Ime i prezime: ______ Datum: ______ Razred: ______

A

Broj bodova: ______ /34

Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

GIBANJE AKCELERACIJOM

4. Pisani ispit znanja

1. Spoji fizičke veličine s pripadajućim mjernim jedinicama upisivanjem odgovarajuće mjerne jedinice na praznu crtu pokraj fizičke veličine.

masa	______	sekunda
vremenski interval	______	njutn
promjena brzine	______	metar u sekundi na kvadrat
sila	______	metar u sekundi
akceleracija	______	kilogram

2

Dopuni rečenice.

2. Akceleracija je jednaka količniku ______ i ______. 1

3. Ako se tijekom vremena tijelu ______ brzina kažemo da se tijelo giba akceleracijom. 1

4. Svojstvo tijela da nastoji zadržati stanje gibanja u kojem se nalazi nazivamo ______. 1

5. Ako se tijelo giba akceleracijom, na njega djeluje ______. 1

6. Ako tijelo usporava, akceleracija ima ______ predznak. 1

7. Što je masa tijela veća, uz djelovanje jednake sile, akceleracija tijela je ______. 1

8. Ubrzanje sile teže iznosi ______. 1

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Ubrzanje sile teže ovisi o masi tijela.	TOČNO	NETOČNO	1
b) Ako se tijelu smanjuje brzina znači da tijelo ubrzava.	TOČNO	NETOČNO	1
c) Ako je $a > 0$ znači da se tijelo giba stalnom brzinom.	TOČNO	NETOČNO	1
d) Tijelo dva puta veće mase, uz istu silu, imat će dva puta manju akceleraciju.	TOČNO	NETOČNO	1
e) Tijelu se mijenja stanje gibanja, to znači da na tijelo djeluje sila.	TOČNO	NETOČNO	1

10. Koliko vremena je potrebno da se tijelu promijeni brzina s 14 $\frac{m}{s}$ na 26 $\frac{m}{s}$ ako se giba akceleracijom od 1,6 $\frac{m}{s^2}$. **2**

11. Automobil smanji brzinu s 98 km/h na 53 km/h u vremenskom intervalu od 9 sekunda. Kolikom se akceleracijom giba automobil? **2**

12. Kad smo uključili zaporni sat automobil je imao brzinu 64 $\frac{km}{h}$. U tablici su podatci dobiveni mjerenjem vremena i brzine automobila.

Vrijeme/s	0	2	4	6
Brzina/$\frac{km}{h}$	72	66	60	54

a) Kako se giba automobil? ______________________ **1**

b) Za koliko mu se promijeni brzina za 1 s? ______________________ **1**

c) Kolika je brzina automobila nakon 8 s? ______________________ **1**

d) Za koliko će se vremena automobil zaustaviti? ______________________ **1**

13. Na automobil mase 1,6 tona djeluje sila motora od 6 400 N. Kojom se akceleracijom giba automobil?

	2

14. Tijelo se giba akceleracijom od 4 $\frac{m}{s^2}$. Kojom se je brzinom tijelo počelo gibati ako nakon 6 s ima brzinu od 28 $\frac{m}{s}$.

	3

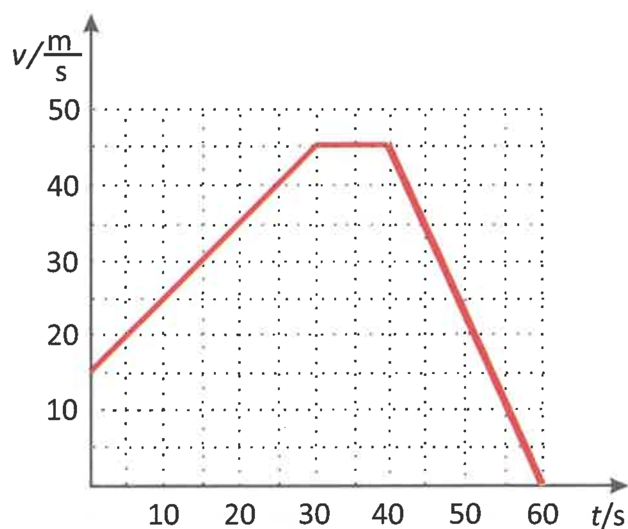
15. Tijelo **A** ima masu 3 kg i nalazi se na visini od 5 m, a tijelo **B** ima masu 12 kg i nalazi se na visini od 7 m. Tijela pustimo istodobno da slobodno padaju. (Otpor zraka je zanemariv.)

a) Koje će tijelo prije pasti na pod? ____________________ | | 1 |

b) Na koje tijelo djeluje veća sila? ____________________ | | 1 |

c) Koje se tijelo giba većom akceleracijom? ______________ | | 1 |

16. U v,t koordinatnom sustavu prikazano je gibanje automobila u vremenskom intervalu od 1 minute.

a) Koliko je vremena automobil usporavao? ______________ | 1

b) Koliko se promijenila brzina automobila između dvadesete i četrdesete sekunde? ______________ | 1

c) Kolika je početna brzina automobila? ______________ | 1

d) Koliko se vremena automobil gibao akceleracijom nula? ______________ | 1

Ime i prezime: ______ Datum: ______ Razred: ______

B

Broj bodova: ______ /34 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

GIBANJE AKCELERACIJOM

4. Pisani ispit znanja

1. Spoji fizičke veličine s pripadajućim mjernim jedinicama upisivanjem odgovarajuće mjerne jedinice na praznu crtu pokraj fizičke veličine.

akceleracija	______	kilogram
sila	______	sekunda
vremenski interval	______	njutn
promjena brzine	______	metar u sekundi na kvadrat
masa	______	metar u sekundi

2

Dopuni rečenice.

2. Ako se tijekom vremena tijelu ______ brzina kažemo da se tijelo giba akceleracijom. 1

3. Akceleracija je jednaka količniku ______ i ______. 1

4. Ako se tijelo giba akceleracijom na tijelo djeluje ______. 1

5. Svojstvo tijela da nastoji zadržati stanje gibanja u kojem se nalazi nazivamo ______. 1

6. Što je masa tijela veća, uz djelovanje jednake sile, akceleracija je ______. 1

7. Ubrzanje sile teže je ______. 1

8. Ako tijelo ubrzava, akceleracija ima ______ predznak. 1

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Ako je $a < 0$ znači da se tijelo giba stalnom brzinom.	TOČNO	NETOČNO	1
b) Tijelu se mijenja stanje gibanja, to znači da na tijelo ne djeluje sila.	TOČNO	NETOČNO	1
c) Sva tijela uz površinu Zemlje padaju istim ubrzanjem (ako je otpor zraka zanemariv).	TOČNO	NETOČNO	1
d) Tijelo dva puta veće mase, uz istu silu, imat će dva puta veću akceleraciju.	TOČNO	NETOČNO	1
e) Ako se tijelu povećava brzina znači da tijelo ubrzava.	TOČNO	NETOČNO	1

10. Tijelo promijeni brzinu s 19 $\frac{m}{s}$ na 7 $\frac{m}{s}$ u vremenskom intervalu od 24 sekunde. Kolikom se akceleracijom giba to tijelo? 2

11. Koliko je sekunda potrebno automobilu da poveća brzinu sa 72 km/h na 108 km/h ako se giba akceleracijom od 1,75 $\frac{m}{s^2}$? 2

12. Kad smo uključili zaporni sat, automobil je imao brzinu 60 km/h. U tablici su podaci dobiveni mjerenjem vremena i brzine automobila.

Vrijeme/s	0	2	4	6
Brzina/$\frac{km}{h}$	72	68	64	60

a) Kako se giba automobil? ____________ 1

b) Koliko mu se promijeni brzina za 1 s? ____________ 1

c) Kolika mu je brzina nakon 8 s? ____________ 1

e) Za koliko će se vremena automobil zaustaviti? ____________ 1

13. Na automobil mase 1,1 tone djeluje sila motora od 1 760 N. Kojom se akceleracijom giba automobil? | 2

14. Tijelo se giba akceleracijom od $-5\ \frac{m}{s^2}$. Nakon četiri sekunde brzina tijela je $8\ \frac{m}{s}$. Kolika je početna brzina tijela? | 3

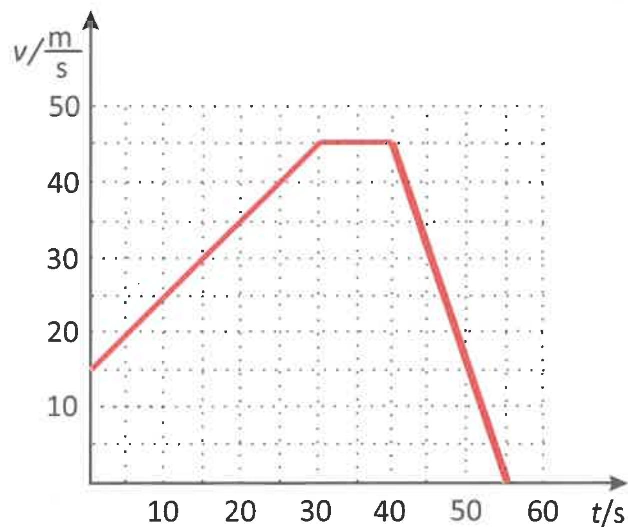
15. Tijelo **A** ima masu 2 kg i nalazi se na visini od 4 m, a tijelo **B** ima masu 10 kg i nalazi se na visini od 6 m. Tijela pustimo istodobno da slobodno padaju. (Otpor je zraka zanemariv.)

a) Koje će tijelo prije pasti na pod? ____________________ | 1

b) Na koje tijelo djeluje veća sila? ____________________ | 1

c) Koje se tijelo giba većom akceleracijom? ____________________ | 1

16. U ***v,t*** koordinatnom sustavu prikazano je gibanje automobila u vremenskom intervalu od 1 minute.

a) Koliko je vremena automobil ubrzavao? ______________________ | 1

b) Koliko se promijenila brzina automobila između desete i četrdesete sekunde? ______________________ | 1

c) Kolika je početna brzina automobila? ______________________ | 1

d) Koliko se vremena automobil gibao akceleracijom nula? ______________________ | 1

Ime i prezime: Datum: Razred:

A

Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

VALOVI

5. Pisani ispit znanja

Dopuni rečenice.

1. Valovi koji se šire usporedno sa smjerom titranja čestica sredstva zovu se ______ valovi. Primjer takvog vala je ______. | 2

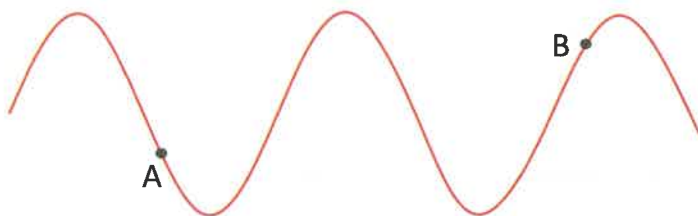
2. Brijegovi i dolovi su obilježja ______ vala. | 1

3. Frekvencija vala je broj nastalih bregova ili dolova u ______. | 1

4. Valna duljina je udaljenost između dva susjedna ______. | 1

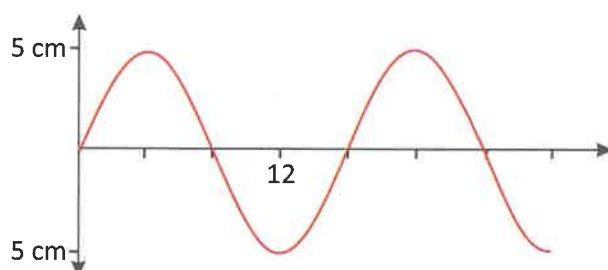
5. Valovi na vodi su ______ ako su im valne fronte koncentrične kružnice. | 1

6. Točkama A i B na valu sa slike pridruži točke A_1 i B_1 koje su od njih udaljene za valnu duljinu. | 2

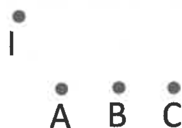

7. **a)** Kolika je valna duljina vala na slici? ______ | 1

   b) Kolika je amplituda vala na slici? ______ | 1

8. Točka **I** je izvor vala na vodi. Nacrtaj zrake tog vala koje prolaze točkama A, B i C. **2**

9. Tijekom vremena od 8 s na obalu su udarila 24 vodena brijega. Kolika je brzina vala ako mu je valna duljina 32 cm? **2**

10. Sve valove vidljive na slici izvor je proizveo za 2 s. Brzina je vala 16,5 $\frac{\text{cm}}{\text{s}}$. **3**
Odredi valnu duljinu i frekvenciju vala.

izvor vala

11. a) Kako nastaje ton? ______________________________ **1**

____

b) Nabroji nekoliko izvora tonova. ______________________________ **1**

12. Kolika je najviša frekvencija zvuka koju može čuti čovjek? ______________ | 1

13. Može li se zvuk širiti svemirom? Objasni odgovor. ______________ | 2

____

14. Brzina zvuka u zraku manja je od brzine zvuka u željezu. (Zaokruži.) TOČNO NETOČNO | 1

15. **a)** Što je ultrazvuk? ______________ | 1

____

b) Gdje se koristi u svakodnevnom životu? ______________ | 1

____

16. S trupa broda poslan je ultrazvučni signal prema dnu mora. Nakon 1,3 sekunde uređaj na brodu primio je jeku. Kolika je dubina mora na tome mjestu? | 2

Brzina je zvuka u vodi 1 500 $\frac{m}{s}$.

17. Izvor zvuka titra frekvencijom od 2 640 Hz. Brzina je zvuka u zraku 330 $\frac{m}{s}$.

1

a) Kolika je valna duljina zvuka?

b) Kolika je udaljenost između prvoga i petog zgušnjavanja zvuka.

1

c) Koliko razrjeđenja zraka nastane u pola minute?

1

Ime i prezime: Datum: Razred:

B Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

VALOVI

5. Pisani ispit znanja

Dopuni rečenice.

1. Valovi koji se šire okomito na smjer titranja čestica sredstva zovu se ______________ valovi. Primjer takvog vala je ______________ . | 2

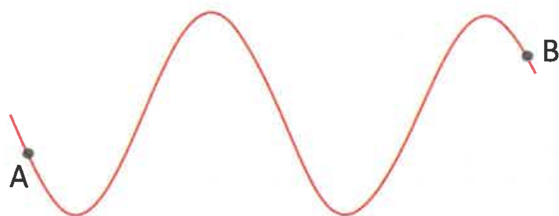
2. Zgušnjavanje i razrjeđenje su obilježja ______________ vala. | 1

3. Valna duljina je udaljenost između dva susjedna ______________ . | 1

4. Frekvencija vala je broj nastalih brijegova ili dolova u ______________ . | 1

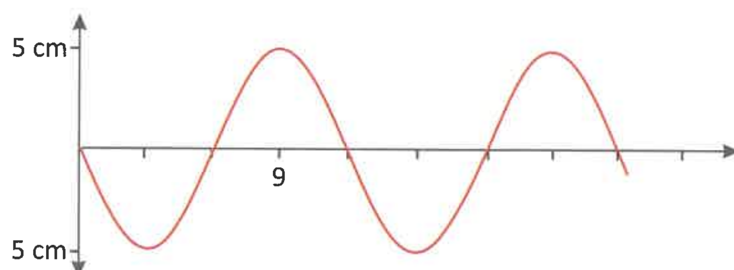
5. Valovi na vodi su ______________ ako su im valne fronte ravne i usporedne. | 1

6. Točkama A i B na valu sa slike pridruži točke A_1 i B_1 koje su od njih udaljene za valnu duljinu. | 2

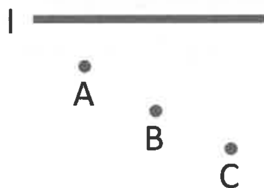

7. a) Kolika je valna duljina vala na slici? ______________ | 1

b) Kolika je amplituda vala na slici? ______________ | 1

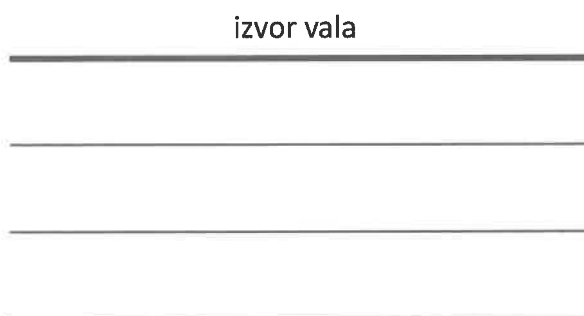

8. Letvica **I** je izvor vala na vodi. Nacrtaj fronte tog vala koje prolaze točkama A, B i C. **2**

9. Tijekom vremena od 9 s do obale je stiglo 27 vodenih bregova. Kolika je brzina vala ako mu je valna duljina 35 cm? **2**

10. Sve valove vidljive na slici izvor je proizveo za 6 s. Brzina je vala 10 $\frac{cm}{s}$. Odredi valnu duljinu i frekvenciju vala. **3**

11. **a)** Kako nastaje ton? ______________________________ **1**

____

b) Nabroji nekoliko izvora tonova. ______________________________ **1**

12. Kolika je najniža frekvencija zvuka koju može čuti čovjek? ______ 1

13. a) Što je ultrazvuk? ______ 1

______

b) Gdje se koristi u svakodnevnom životu? ______ 1

______

14. Brzina zvuka u zraku veća je od brzine zvuka u željezu.
(Zaokruži.) TOČNO NETOČNO 1

15. Može li se zvuk širiti svemirom? Objasni odgovor. ______ 2

______

______

16. S trupa broda poslan je ultrazvučni signal prema dnu mora. Nakon 0,6 sekundi uređaj na brodu primio je jeku. Kolika je dubina mora na tome mjestu?
Brzina je zvuka u vodi 1 500 $\frac{m}{s}$. 2

17. Izvor zvuka titra frekvencijom od 680 Hz. Brzina je zvuka u zraku 340 $\frac{m}{s}$.

1

a) Kolika je valna duljina zvuka?

b) Kolika je udaljenost između drugog i petog razrjeđenja zvuka?

1

c) Koliko zgušnjavanja zraka nastane u dvije minute?

1

Ime i prezime: ______ Datum: ______ Razred: ______

A

Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

SVJETLOST

6. Pisani ispit znanja

Dopuni rečenice.

1. Svako prozirno tijelo kojim se svjetlost širi nazivamo ______ ______. | 1

2. Tijela koja stvaraju ______ zovemo izvorima svjetlosti. | 1

3. Svjetlost se širi ______. | 1

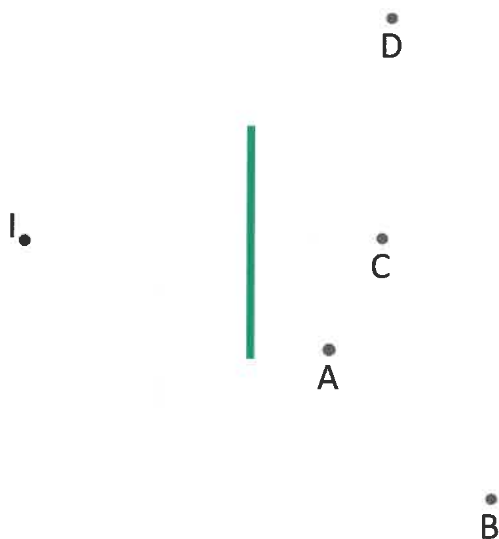
4. Zraka svjetlosti je vrlo uzak ______ ______. | 1

5. Brzina svjetlosti u vakuumu iznosi ______. | 1

6. Leća je optičko tijelo omeđeno ______ plohama. | 1

7. Leća koja je u sredini ______ nego na rubu zove se rastresna leća. | 1

8. Na prikazanoj slici točke ______ su osvijetljene, a točke ______ su u sjeni. | 2

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Ništa se ne može gibati brže od svjetlosti. TOČNO NETOČNO | 1

b) List papira je sekundarni izvor svjetlosti. TOČNO NETOČNO | 1

c) Svjetlost se ne širi svemirom pa je svemir crn. TOČNO NETOČNO | 1

d) Brzina svjetlosti veća je u prozirnim sredstvima nego u vakuumu. TOČNO NETOČNO | 1

e) Kada svjetlost prelazi iz zraka u vodu lomi se od okomice. TOČNO NETOČNO | 1

10. Kakav mora biti izvor svjetlosti da bi se uz oštru sjenu nekog tijela na zidu pojavila i polusjena?

______________________________ | 1

11. Kako glasi zakon odbijanja svjetlosti? Nacrtaj odgovarajuću sliku.

______________________________ | 2

____

12. **a)** Konstruiraj sliku strelice u ravnom zrcalu. | 3

b) Slika koja nastaje u ravnom zrcalu je

______________, ______________ i ______________. | 1

13. Kako će se paralelni snop svjetlosti odbiti od ispupčenog zrcala? Nacrtaj sliku sa svim oznakama tako da je polumjer zakrivljenosti 7 cm, a upadni snop svjetlosti ima pet zraka.

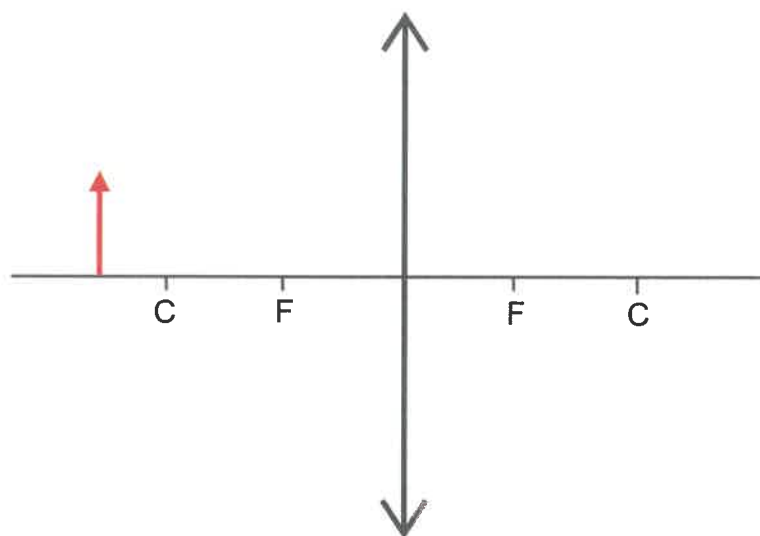
	3

____

____

14. **a)** Konstruiraj sliku strelice koju daje sabirna leća na slici.

	2

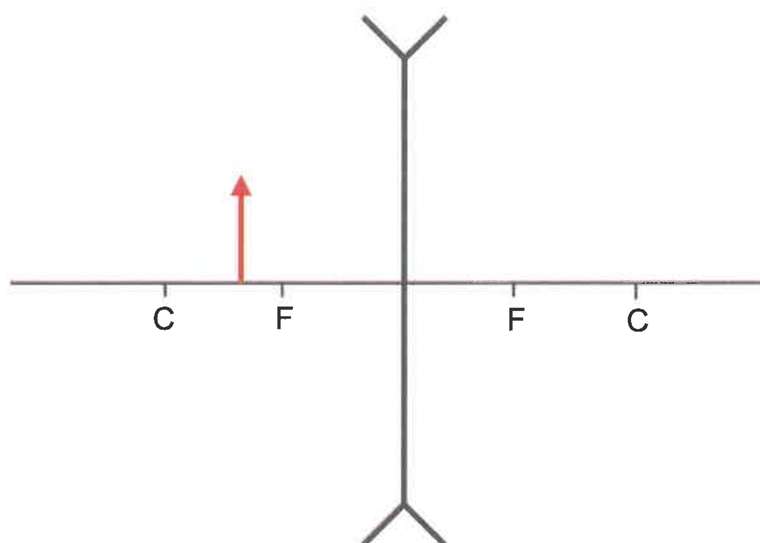

b) Nastala je slika ______________, ______________ i ______________.

	1

15. **a)** Konstruiraj sliku strelice koju daje rastresna leća na slici.

	2

b) Nastala je slika ______________, ______________ i ______________.

	1

Ime i prezime: ______ Datum: ______ Razred: ______

B

Broj bodova: ______ /30 Ocjena: ______

FIZIKA OKO NAS 8

SVJETLOST

6. Pisani ispit znanja

Dopuni rečenice.

1. Svako prozirno tijelo kojim se svjetlost širi nazivamo ______ ______ . | 1

2. Tijela koja stvaraju ______ zovemo izvorima svjetlosti. | 1

3. Zraka svjetlosti je vrlo uzak ______ ______ . | 1

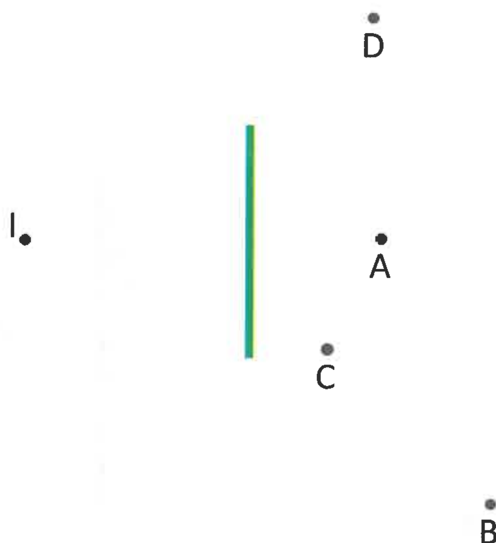
4. Sjena nastaje zbog ______ širenja svjetlosti. | 1

5. Brzina svjetlosti u vakuumu iznosi ______ . | 1

6. Leća je optičko tijelo omeđeno ______ plohama. | 1

7. Leća koja je u sredini ______ nego na rubu zove se sabirna leća. | 1

8. Na prikazanoj slici točke ______ su u sjeni, a točke ______ su osvijetljene. | 2

9. Zaokruži jesu li sljedeće tvrdnje TOČNE ili NETOČNE.

a) Ništa se ne može gibati brže od svjetlosti.	TOČNO	NETOČNO	1
b) Kada svjetlost prelazi iz vode u zrak lomi se od okomice.	TOČNO	NETOČNO	1
c) List papira je sekundarni izvor svjetlosti.	TOČNO	NETOČNO	1
d) Brzina svjetlosti veća je u prozirnim sredstvima nego u vakuumu.	TOČNO	NETOČNO	1
e) Svjetlost se širi najvećom brzinom u vakuumu.	TOČNO	NETOČNO	1

10. Kakav mora biti izvor svjetlosti da bi se uz oštru sjenu nekog tijela na zidu pojavila i polusjena?

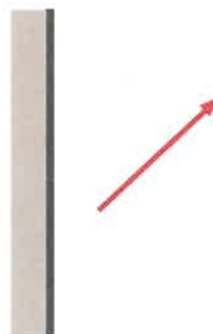
____ 1

11. Kako glasi zakon odbijanja svjetlosti? (nacrtaj odgovarajuću sliku)

____ 2

____

12. **a)** Konstruiraj sliku strelice u ravnom zrcalu. 3

b) Slika koja nastaje u ravnom zrcalu je

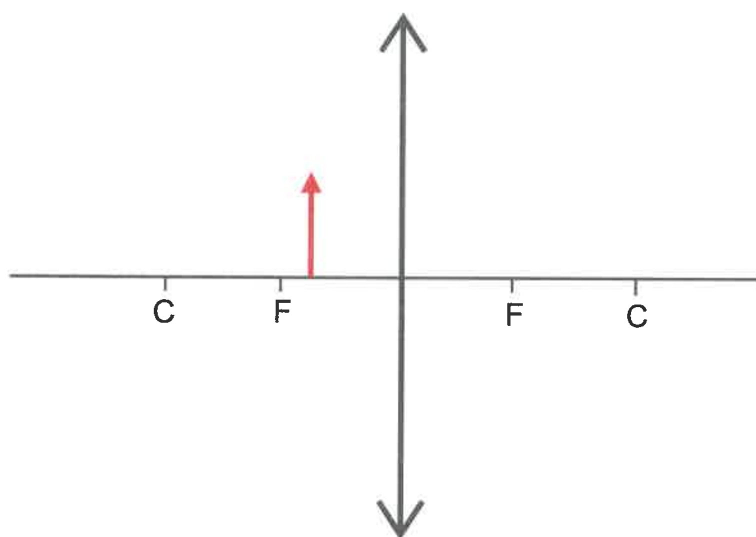
______________, ______________ i ______________. 1

13. Kako će se paralelni snop svjetlosti odbiti od udubljenog zrcala? Nacrtaj sliku sa svim oznakama tako da je polumjer zakrivljenosti 9 cm, a upadni snop svjetlosti ima šest zraka. | 3

____

____

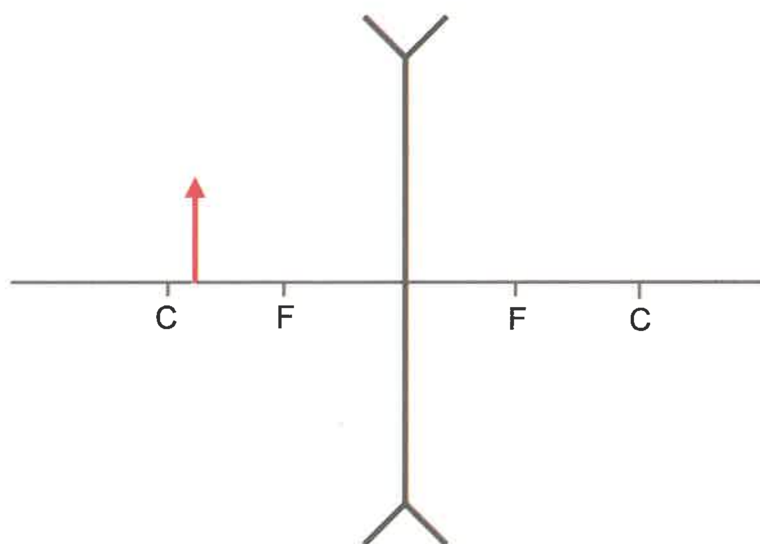
14. **a)** Konstruiraj sliku strelice koju daje sabirna leća na slici. | 2

b) Nastala je slika ______________, ______________ i ______________. | 1

15. **a)** Konstruiraj sliku strelice koju daje rastresna leća na slici.

2

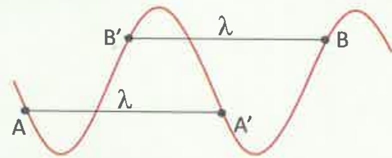

b) Nastala je slika ______________, ______________ i ______________.

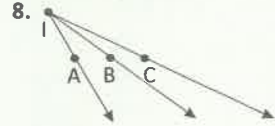
1

5. A VALOVI

1. longitudinalni, zvuk **2.** transverzalnog **3.** jednoj sekundi
4. brijega/dola **5.** kružni
6.

7. a) 16 cm, b) 5 cm
8.

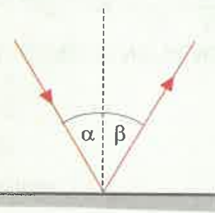

9. $f=\frac{24}{8\text{ s}}=3\text{ Hz}$, $v=\lambda\cdot f=32\text{ cm}\cdot 3\text{ Hz}=96\frac{\text{cm}}{\text{s}}$

10. $f=\frac{3}{2\text{ s}}=1{,}5\text{ Hz}$, $\lambda=\frac{v}{f}=\frac{16{,}5\frac{\text{cm}}{\text{s}}}{1{,}5\text{ Hz}}=11\text{ cm}$,

11. a) pravilnim titranjem tijela, b) klavir, bubanj, glasnice itd. **12.** 20 000 Hz
13. Ne može jer u svemiru nema sredstva koji bi prenosio zvuk. **14.** TOČNO
15. a) Ultrazvuk je zvuk frekvencije veće od 20 000 Hz. b) u medicini, za određivanje dubine mora itd.
16. $s=v\cdot t=1500\frac{\text{m}}{\text{s}}\cdot 1{,}3\text{ s}=1950\text{ m}$, $d=\frac{1950\text{ m}}{2}=975\text{ m}$
17. a) $\lambda=\frac{v}{f}=\frac{330\frac{\text{m}}{\text{s}}}{2640\text{ Hz}}=0{,}125\text{ m}$, b) $d=(5-1)\cdot\lambda=4\cdot 0{,}125\text{ m}=0{,}5\text{ m}$, c) $N=f\cdot 30\text{ s}=2640\text{ Hz}\cdot 30\text{ s}=79\,200$

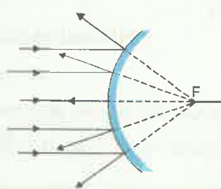
6. A SVJETLOST

1. optičko tijelo **2.** svjetlost **3.** pravocrtno **4.** snop svjetlosti **5.** $300\,000\frac{\text{km}}{\text{s}}$
6. zakrivljenim **7.** uža **8.** D i B, A i C.
9. a) TOČNO, b) TOČNO, c) NETOČNO, d) NETOČNO, e) NETOČNO
10. Izvor svjetlosti mora biti veći od točke (npr. kuglast ili štapićast).
11. Upadni kut jednak je kutu odbijanja, $\alpha=\beta$.

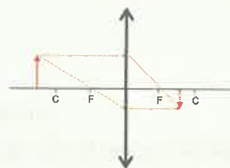

12. a)
b) prividna (virtualna), uspravna, iste veličine kao i predmet

13.

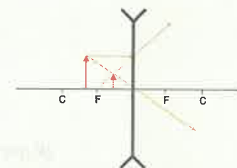

14. a)

b) stvarna (realna), umanjena, obrnuta

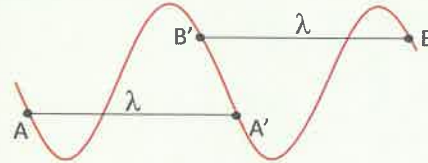
15. a)

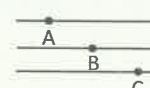

b) prividna, umanjena, uspravna

5. B VALOVI

1. transverzalni, val na vodi **2.** longitudinalnog **3.** brijega/dola
4. jednoj sekundi **5.** ravni
6.

7. a) 12 cm, b) 5 cm
8.

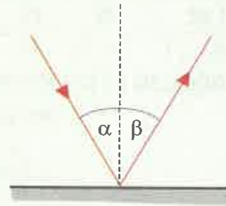

9. $f=\frac{27}{9\text{ s}}=3\text{ Hz}$, $v=\lambda\cdot f=35\text{ cm}\cdot 3\text{ Hz}=105\frac{\text{cm}}{\text{s}}$

10. $f=\frac{3}{6\text{ s}}=0{,}5\text{ Hz}$, $\lambda=\frac{v}{f}=\frac{10\frac{\text{cm}}{\text{s}}}{0{,}5\text{ Hz}}=20\text{ cm}$

11. a) Pravilnim titranjem tijela., b) klavir, bubanj, glasnice itd.
12. 20 Hz
13. a) Ultrazvuk je zvuk frekvencije veće od 20 000 Hz. b) u medicini, za određivanje dubine mora itd. **14.** NETOČNO
15. Ne može jer u svemiru nema sredstva koji bi prenosio zvuk.
16. $s=v\cdot t=1500\frac{\text{m}}{\text{s}}\cdot 0{,}6\text{ s}=900\text{ m}$, $d=\frac{s}{2}=450\text{ m}$
17. a) $\lambda=\frac{v}{f}=\frac{340\frac{\text{m}}{\text{s}}}{680\text{ Hz}}=0{,}5\text{ m}$, b) $d=(5-2)\cdot\lambda=3\cdot 0{,}5\text{ m}=1{,}5\text{ m}$, c) $N=f\cdot 120\text{ s}=680\text{ Hz}\cdot 120\text{ s}=81\,600$

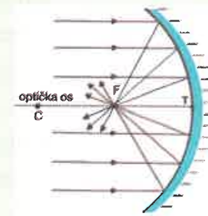
6. B SVJETLOST

1. optičko tijelo **2.** svjetlost **3.** snop svjetlosti **4.** pravocrtnog **5.** $300\,000\frac{\text{km}}{\text{s}}$
6. zakrivljenim **7.** šira **8.** A i C, B i D.
9. a) TOČNO, b) TOČNO, c) TOČNO, d) NETOČNO, e) TOČNO
10. Izvor svjetlosti mora biti veći od točke (npr. kuglast ili štapićast).
11. Upadni kut jednak je kutu odbijanja, $\alpha=\beta$.

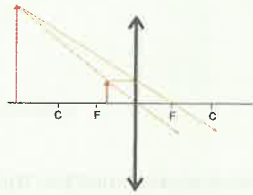

12. a)
b) prividna (virtualna), uspravna, iste veličine kao i predmet

13.

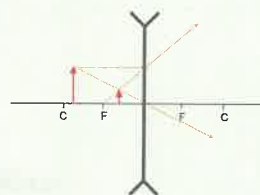

14. a)

b) prividna, uvećana, uspravna

15. a)

b) prividna, umanjena, uspravna

4. A GIBANJE AKCELERACIJOM

1. kilogram, sekunda, metar po sekundi, njutn, metar po sekundi na kvadrat

2. promjene brzine, vremenskog intervala

3. mijenja

4. tromost/inercija

5. sila

6. negativan

7. manja

8. $9{,}81\ \frac{m}{s^2}$

9. a) NETOČNO, b) NETOČNO, c) NETOČNO, d) TOČNO, e) TOČNO

10. $\Delta v = 12\frac{m}{s}$, $\Delta t = \frac{\Delta v}{a} = \frac{12\frac{m}{s}}{1{,}6\frac{m}{s^2}} = 7{,}5\ s$

11. $\Delta v = v_k - v_p = 53\frac{km}{h} - 98\frac{km}{h} = -45\frac{km}{h} = -12{,}5\frac{m}{s}$, $a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{-12{,}5\frac{m}{s}}{9\ s} = -1{,}39\frac{m}{s^2}$

12. a) usporava/akceleracijom, b) smanji se za $3\ \frac{km}{h}$ / $-3\frac{km}{h}$, c) $48\frac{km}{h}$, d) 24 s

13. $a = \frac{F}{m} = \frac{6400\ N}{1600\ kg} = 4\frac{m}{s^2}$

14. $\Delta v = a \cdot \Delta t = 4\frac{m}{s^2} \cdot 6\ s = 24\frac{m}{s}$, $v_p = v_k - \Delta v = 28\frac{m}{s} - 24\frac{m}{s} = 4\frac{m}{s}$

15. a) tijelo **A**, b) tijelo **B**, c) gibaju se istom akceleracijom

16. a) 20 s, b) $10\frac{m}{s}$, c) $15\frac{m}{s}$, d) 10 s

4. B GIBANJE AKCELERACIJOM

1. metar po sekundi na kvadrat, njutn, sekunda, metar po sekundi, kilogram.

2. mijenja

3. promjene brzine, vremenskog intervala

4. sila

5. tromost/inercija

6. manja

7. $9{,}81\frac{m}{s^2}$

8. pozitivan

9. a) NETOČNO, b) NETOČNO, c) TOČNO, d) NETOČNO, e) TOČNO

10. $a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{v_k - v_p}{\Delta t} = \frac{7\frac{m}{s} - 19\frac{m}{s}}{24\ s} = \frac{-12\frac{m}{s}}{24\ s} = -0{,}5\frac{m}{s^2}$

11. $\Delta v = 36\frac{km}{h} = 10\frac{m}{s}$, $\Delta t = \frac{\Delta v}{a} = \frac{10\frac{m}{s}}{1{,}75\frac{m}{s^2}} = 5{,}71\ s$

12. a) usporava/akceleracijom, b) smanji se za $2\frac{km}{h}$ / $-2\frac{km}{h}$, c) $56\frac{km}{h}$, d) 36 s

13. $a = \frac{F}{m} = \frac{1760\ N}{1100\ kg} = 1{,}6\frac{m}{s^2}$

14. $\Delta v = a \cdot \Delta t = -5\frac{m}{s^2} \cdot 4\ s = -20\frac{m}{s}$, $v_p = v_k - \Delta v = 8\frac{m}{s} - \left(-20\frac{m}{s}\right) = 28\frac{m}{s}$

15. a) tijelo A, b) tijelo B, c) gibaju se istom akceleracijom

16. a) 30 s, b) $20\frac{m}{s}$, c) $15\frac{m}{s}$, d) 10 s

3. A JEDNOLIKO GIBANJE

1. Δs, Δt, v

2. a) metar, sekunda, metar po sekundi, b) količnik, c) kraćem

3. BC

4. $340\frac{m}{s}$

5. b) $v_B > v_A$

6. b) $v_B = 2\,v_A$

7. a) 1440 s, b) 2100 s, c) 7520 s

8. a) 1 h i 43 min, b) 3 h i 20 min, c) 32 min

9. $105\frac{m}{s}$

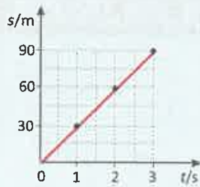
10. $5\frac{km}{h}$

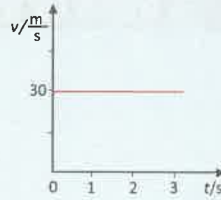
11. B

12. a) 1000 m, b) $\bar{v} = \frac{\Delta s}{\Delta t} = \frac{1000\ m}{50\ s} = 20\frac{m}{s}$, d) $\bar{v} = \frac{3200\ m}{200\ s} = 16\frac{m}{s}$.

13. $s = v \cdot t = 30\frac{m}{s} \cdot t$

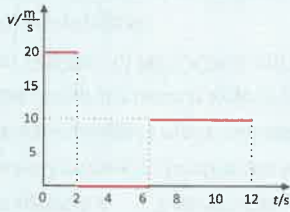
t/s	s/m
0	0
1	30
2	60
3	90

14. a) $35\frac{m}{s}$, b) 1 s, c) 20 m

15. $v_1 = \frac{40\ m}{2\ s} = 20\frac{m}{s}$, $v_2 = 0\frac{m}{s}$, $v_3 = \frac{60\ m}{6\ s} = 10\frac{m}{s}$, $\bar{v} = \frac{\Delta s}{\Delta t} = \frac{100\ m}{12\ s} = 8{,}33\frac{m}{s}$

3. B JEDNOLIKO GIBANJE

1. Δs, Δt, v

2. a) metar, sekunda, metar po sekundi, b) veći, c) količnik

3. CD

4.1 $200\frac{km}{h}$

5. a) $v_B < v_A$

6. c) $v_A = 2\,v_B$

7. a) 1260 s, b) 2520 s, c) 10 218 s

8. a) 2 h i 13 min, b) 3 h i 44 min, c) 22 min

9. $8\frac{km}{h}$

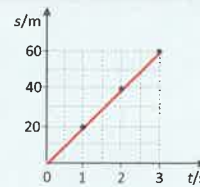
10. $85\frac{m}{s}$

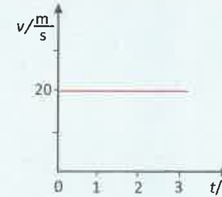
11. B

12. a) 1700 m, c) $\bar{v} = \frac{\Delta s}{\Delta t} = \frac{1700\ m}{80\ s} = 21{,}25\frac{m}{s}$, d) $\bar{v} = \frac{3100\ m}{160\ s} = 19{,}375\frac{m}{s}$

13. $s = v \cdot t = 20\frac{m}{s} \cdot t$

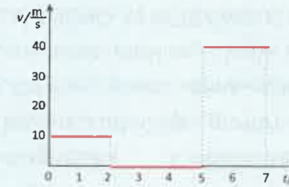
t/s	s/m
0	0
1	20
2	40
3	60

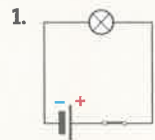

14. a) $v = \frac{\Delta s}{\Delta t} = \frac{30\ m}{2\ s} = 15\frac{m}{s}$, b) jednu sekundu, c) $\Delta s = 40\ m - 30\ m = 10\ m$

15. $v_1 = \frac{20\ m}{2\ s} = 10\frac{m}{s}$, $v_2 = 0\frac{m}{s}$, $v_3 = \frac{80\ m}{2\ s} = 40\frac{m}{s}$, $\bar{v} = \frac{100\ m}{7\ s} = 14{,}3\frac{m}{s}$

RJEŠENJA ZADATAKA

1. A ELEKTRIČNA STRUJA I.

1.
2. žaruljica **3.** provode **4.** odbijati **5.** željeza/čelika

6. magnetska **7.** električne, kinetičku **8.** istosmjerna struja

9. plastičan trokut, destilirana voda, pluteni čep, gumica za brisanje, zrak

10. Kad se magnet može slobodno zakretati oko vertikalne osi, postavlja se u položaj sjever-jug.

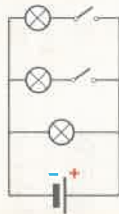
11. Od zavojnice unutar koje je željezna jezgra.;

12. a) TOČNO, b) NETOČNO, c) TOČNO,d) NETOČNO.

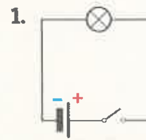
13. b) smanjuje se **14.** d) 4 **15.** c) žaruljice jednako svijetle

16. b) žaruljica 5 svijetli jednako kao žaruljica 1 **17.** a) serijski: **a)**, **c)**, **e)**, b) paralelno: **b)**, **d)**

18. a) 2 će se ugasiti, b) 2 će ostati svijetliti, c) 2 i 3 će se ugasiti

19.

1. B ELEKTRIČNA STRUJA I.

1.
2. baterija **3.** ne provode **4.** privlačiti **5.** željeza/čelika

6. magnetska **7.** električne, svjetlosnu, toplinsku **8.** istosmjerna struja

9. kovanica od 10 lipa, grafitna mina, aluminijska folija, bakrena žica, zlatni prsten

10. Od plusa prema minus-polu baterije.

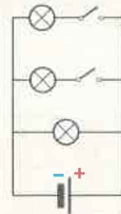
11. medicina, dizalice, sklopke (releji), lebdeći vlakovi, itd.

12. a) TOČNO, b) NETOČNO, c) NETOČNO, d) NETOČNO

13. c) ostaje isti **14.** c) žaruljice jednako svijetle **15.** d) 4

16. c) žaruljica 5 svijetli jednako kao žaruljica 1 **17.** a) 1 će se ugasiti, b) 1 će i dalje svijetliti, c) 1 i 3 će se ugasiti

18. a) serijski: **b)**, **d)**, **e)**, b) paralelno: **a)**, **c)**.

19.

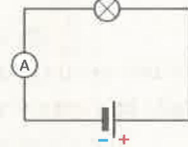
2. A ELEKTRIČNA STRUJA II.

1. džul, kulon, volt, sekunda, amper **2.** pozitivan, negativan

3. odbijati, privlačiti **4.** osigurači ili električna izolacija **5.** pozitivni i negativni ioni

6. negativnog, pozitivnom **7.** energije/rada, naboja

8. struje, serijski **9.** a) NETOČNO b) TOČNO c) NETOČNO d) TOČNO e) NETOČNO

10. negativan

11. toplinski, svjetlosni, magnetski, kemijski

12. Otpor kovinskog vodiča je stalan, tj. ne ovisi o naponu na njegovim krajevima.

13. stakla

14. a) 4,5 J, b) $Q = I \cdot t = 0{,}3\ \text{A} \cdot 10\ \text{s} = 3\ \text{C}$, c) $\Delta E = Q \cdot U = 3\ \text{C} \cdot 4{,}5\ \text{V} = 13{,}5\ \text{J}$, d) $P = U \cdot I = 4{,}5\ \text{V} \cdot 0{,}3\ \text{A} = 1{,}35\ \text{W}$.

15. $P = U \cdot I = 220\ \text{V} \cdot 12\ \text{A} = 2640\ \text{W} = 2{,}64\ \text{kW}$, $t = \frac{\Delta E}{P} = \frac{52{,}8\ \text{kWh}}{2{,}64\ \text{kW}} = 20\ \text{h}$

16. $I = \frac{P}{U} = \frac{2400\ \text{W}}{220\ \text{V}} = 10{,}9\ \text{A}$, $R = \frac{U}{I} = \frac{220\ \text{V}}{10{,}9\ \text{A}} = 20{,}18\ \Omega$

17. d) nijedno od ponuđenog **18.** 100 mA, 200 mA, 200 mA **19.** 2 V, 1 V **20.** TIJELO **A.**

2. B ELEKTRIČNA STRUJA II.

1. kulon, amper, volt, džul, sekunda **2.** pozitivni, negativni

3. pozitivnog, negativnom **4.** slobodni elektroni **5.** odbijati, privlačiti

6. naboja, vremena **7.** osigurači

8. napona, paralelno **9.** a) TOČNO, b) NETOČNO, c) TOČNO, d) NETOČNO, e) NETOČNO

10. pozitivan

11. toplinski, svjetlosni, magnetski, kemijski

12. plastike

13. Otpor kovinskog vodiča je stalan, tj. ne ovisi naponu na njegovim krajevima.

14. a) 6 J, b) $Q = I \cdot t = 0{,}5\ \text{A} \cdot 20\ \text{s} = 10\ \text{C}$, c) $\Delta E = Q \cdot U = 10\ \text{C} \cdot 6\ \text{V} = 60\ \text{J}$, d) $P = U \cdot I = 6\ \text{V} \cdot 0{,}5\ \text{A} = 3\ \text{W}$.

15. $I = \frac{P}{U} = \frac{800\ \text{W}}{110\ \text{V}} = 7{,}27\ \text{A}$, $R = \frac{U}{I} = \frac{110\ \text{V}}{7{,}27\ \text{A}} = 15{,}13\ \Omega$

16. $P = U \cdot I = 220\ \text{V} \cdot 8\ \text{A} = 1760\ \text{W} = 1{,}76\ \text{kW}$, $t = \frac{\Delta E}{P} = \frac{26{,}4\ \text{kWh}}{1{,}76\text{kW}} = 15\ \text{h}$

17. c) 0,4 A

18. 150 mA, 300 mA, 300 mA

19. 3 V, 4,5 V

20. TIJELO **A.**